

- پس از هجوم مغولان به ایران **دانشمندان و بزرگان ایرانی** با به جان خریدن خطرهای زیاد به مغولان نزدیک شدند.
- دانشمندان و بزرگان ایرانی سعی می کردند:
 - خوی خشن و ویرانگر بیابانگردان مغول را مهار کنند و مانع خونریزی بیشتر شوند. بزرگان ایرانی همچنین تلاش می کردند که مغولان را با فرهنگ و تمدن ایرانی - اسلامی آشنا کنند و راه و رسم کشورداری را به آنان بیاموزند
- خواجه نصیرالدین توسی:
 - یکی از برجسته ترین دانشمندان مسلمان ایرانی بود که به عنوان مشاور هلاکو خان احترام بسیار یافت. او در جریان لشکرکشی هلاکو، تلاش زیادی برای حفظ جان مردم و کاهش قتل و غارت های مغولان کرد
- رصدخانه مراغه به همت:
 - خواجه نصیرالدین طوسی و تشویق هلاکو ساخته شد. این رصدخانه تبدیل به یک مرکز علمی و تحقیقاتی عظیم شد که منجمان و دانشمندان زیادی در آن فعالیت می کردند
- خواجه رشیدالدین فضل الله همدانی:
 - یکی از سیاستمداران و دانشمندان نامدار ایرانی در دوره مغول، خواجه رشیدالدین فضل الله بود که خدمات فرهنگی و اجتماعی فراوانی انجام داد و او به عنوان پزشک به دربار ایلخان راه یافت و علاقه بسیاری به عمران و آبادی و انجام کارهای خیر به داشت
- از جمله اقدامات خواجه رشیدالدین فضل الله همدانی:
 - بنای ریح رشیدی در تبریز بود که شامل موسسات مختلف مانند مسجد، مدرسه، بیمارستان، خانقاه و کتابخانه می شد
- معروف ترین کتاب خواجه رشیدالدین فضل الله همدانی:
 - جامع التواریخ رشیدی بود. این دانشمند به دستور ایلخان مغول به قتل رسید
- مغولان پیرو چه ادیاتی بودند:
 - عده ای از آنها به آیین گذشتگان خود اعتقاد داشتند و گروه دیگری پیرو آیین بودایی و دین مسیحیت بودند.
- چرا مبلغان بودایی و مسیحی در ترویج و گسترش آیین خود در ایران موفقیت چندانی کسب نکردند:
 - زیرا مردم ایران اعتقاد محکمی به اسلام داشتند. سرانجام بر اثر کوشش عالمان و وزیران ایرانی، ایلخانان به دین اسلام درآمدند و مسلمان شدند
- ایلخانان مغول به فرهنگ و تمدن ایران علاقه مند شدند:
 - بر اثر تلاش های بزرگان و عالمان ایرانی، سرانجام پس از چند دهه ایلخانان مغول به فرهنگ و تمدن ایران، علاقمند شدند و برای عمران و آبادی تلاش کردند
- اقدامات غازان خان:
 - به تشویق و راهنمایی وزیر خود خواجه رشیدالدین فضل الله همدانی اقدام به اصلاح امور اداری، مالی و قضایی کرد - برای عمران و آبادانی تبریز بسیار کوشید

• در زمان غازان خان چه بناهایی ایجاد شد :

در روزگار او شنب(گنبد) غازان در تبریز با دوازده بنای مهم مانند بیمارستان ، مسجد ، کاخ ، مدرسه ، کتابخانه و بر پا شد. هم زمان در بسیاری از شهرها مسجدی بزرگ و در کنار آن گرمابه ای برای تأمین هزینه نگاهداری مسجد ساختند

• سلطان محمد خدابنده(الجبایتو) :

سلطان محمد خدابنده (ا ولجایتو) جانشین غازان خان بود . او به پیشنهاد وزیرش خواجه رشیدالدین فضل الله ، پایتخت را به سلطانیه منتقل کرد و موجب آبادی آنجا شد

• اولجایتو در سلطانیه آرامگاهی برای خود بنا کرد که **گنبد سلطانیه** معروف است .

• بناهای دوران ابوسعید آخرین ایلخان مغول:

کجبری و کاشی کاری های گنبدها و ایوان ها ، حکایت از ذوق و نبوغ معماران ایرانی در آن زمان دارد

• شاهرخ پسر تیمور :

شاهرخ پسر تیمور که تحت تأثیر فرهنگ و تمدن ایران قرار داشت ، راه پدر را در جنگ و خونریزی ادامه نداد .

• در زمان شاهرخ

هرات

به پایتختی تیموریان انتخاب و به یکی از بزرگ ترین و با شکوه ترین شهرهای ایران تبدیل شد .

• گوهر شاد:

همسر شاهرخ از زنان نیکوکار بود که به عمران و آبادی توجه داشت . او بناهای متعددی در هرات و مشهد ساخت که مسجد گوهرشاد در جوار حرم حضرت امام رضا(ع) یکی از آنهاست

• در دوره تیموریان کدام هنرها شکوفا شد :

هنر نگارگری (نقاشی) و خوشنویسی شکوفا شد و نگارگران و نقاشان آن زمان آثار هنری ارزشمندی از خود به جای گذاشتند

• شاهنامه ی بایسنقری چگونه اثری است؟

یکی از نفیس ترین نسخه های کهن شاهنامه است که به سفارش بایسنقر میرزا، شاهزاده ی تیموری نگارگری و تذهیب شد .